

T.C.
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU
Kişisel Verileri Koruma Kurulu
KARAR

Karar Tarihi : 04/05/2021
Karar No : 2021/454
Toplantı Sıra Sayısı : ██████████
Konu Özeti : ██████████ Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü hakkındaki
ihbarı

Toplantıya Katılan Üyeler
Başkan : ██████████
Üyeler : ██████████

I. Karara Konu Taraflar

Şikayet edilen : Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

II. Tarafların İddia ve Beyanlarının Özeti

Dışişleri Bakanlığı'nın 15.01.2020 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na (Kurum) intikal eden yazısı ekinde yer alan ██████████ isimli şahsın CİMER üzerinden yaptığı 18.11.2019 tarihli başvurusunda;

- Eski pasaportlarda T.C. kimlik numarasının görünmediği, yeni pasaportlarda ise T.C. kimlik numarasının görünmesinin mağduriyet yarattığı,
- Türkiye Barolar Birliği ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol sayesinde avukatların Tapu ve Kadastro Paylaşım Sistemi (TAKPAS) ile T.C. kimlik numaralarının girilmesi suretiyle vatandaşların tapu kayıtlarını görmelerine imkân sağlandığına ilişkin beyan ve iddiaları ile veri sorumlusu Kurum hakkında gerekli araştırmaların yapılarak gerekli tedbirlerin alınması talep edilmektedir.

Bu doğrultuda, konu hakkında Kişisel Verileri Koruma Kurulu (Kurul)'nun 19.03.2020 tarihli ve 2020/238 sayılı Kararıyla inceleme başlatılarak, veri sorumlusu sıfatını haiz Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nü muhatap 26.11.2020 tarihli ve 38081 sayılı Kurum yazısı ile Kurum yürütülen inceleme hakkında haberdar edilmiştir. Söz konusu yazı ile Kuruma; Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (Kanun) "*Tanımlar*" başlıklı 3'üncü maddesi, "*Genel İlkeler*"i sayan 4'üncü maddesi, "*Kişisel verilerin işleme şartları*"nı düzenleyen 5'inci maddesi, "*İlgili kişinin hakları*"nı sıralayan 11'inci maddesi, "*Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler*" başlıklı 12'nci maddesi, "*Veri sorumlusuna başvuru*" başlığını haiz 13'üncü maddesi ile birlikte Kurula şikayet"

ASLI GIBİDİR

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

hakkındaki 14'üncü maddesi, Kurulun "*Şikayet Üzerine veya Resen İncelemenin Usul ve Esasları*" başlıklı 15'inci maddesi ve "*Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ*"in ilgili hükümleri hatırlatılmış olup ilgili kişinin başvurusunda yer alan iddialar başta olmak üzere;

- Türkiye Barolar Birliği ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında imzalanan ve TAKPAS'ın kullanımına ilişkin protokolün bir örneğinin tarafımıza iletilmesi,
- Avukatların T.C. kimlik numarasını bildiği her vatandaşın mal varlıklarına ilişkin verilere erişim sağlayıp sağlamadığı, bu sorgulamaların Kanun'da yer alan hangi işleme şartına dayanılarak yapıldığı,
- TAKPAS'ta yer alan kişisel verilerin, Kanuna aykırı şekilde işlenmesinin engellenmesi amacıyla alınan gerekli idari ve teknik tedbirlerin bulunup bulunmadığı

hususlarına ilişkin olarak Kurumumuza bilgi verilmesi talep edilmiştir. Mezkûr yazı, veri sorumlusu tarafından 27.11.2020 tarihinde tebellüğ edilmiştir.

Veri sorumlusunun 11.12.2020 tarihli ve 3290474 sayılı cevabı yazısında özetle;

- 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun hukuki ilişkilerin kapsamı (Dürüst davranma) başlıklı 2'inci maddesinde "*Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz.*" hükmünün bulunduğu,

- Aynı Kanunun 1020'nci maddesinde ise; "*Tapu sicili herkese açıktır. İlgisini inandır kılan herkes, tapu kütüğündeki ilgili sayfanın ve belgelerin tapu memuru önünde kendisine gösterilmesini veya bunların örneklerinin verilmesini isteyebilir. Kimse tapu sicilindeki bir kaydı bilmediğini ileri süremez.*" hükmünün yer aldığı,

- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesinde; "(Değişik birinci fıkra: 2/5/2001-4667/2 md.) *Avukatlığın amacı; hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır. Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder. (Değişik ikinci fıkra: 2/5/2001-4667/2 md.) Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır...*", hükmünün amir olduğu,

- 4667 sayılı Kanunun 2'nci maddesi ile değişik gerekçesinde; Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "adli merciler ve diğer resmî daireler" ibaresi yerine, bu kurum ve kuruluşların genişletilerek, "kamu iktisadî teşebbüslerinin, kamu kurum ve kuruluşlarının, özel ve kamuya ait bankalar ve diğer kurum ve kuruluşların avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmakla yükümlü" tutulduklarını, adli merciler tabirinin ise, "yargı

ASLI GİBİDİR

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

organları" şeklinde değiştirildiği ve emniyet makamlarının da madde kapsamına alındığı, ayrıca avukatlara belge toplayabilme yetkisi verildiği,

- Aynı Kanununun 9. maddesinin 6. Fıkrası; "(Değişik altıncı fıkra: 2/5/2001-4667/8 md.) *Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağına namusum ve vicdanım üzerine and içerim.*" hükmünün, Avukatın hak ve ödevleri başlıklı 34. maddesi ise; "(Değişik: 2/5/2001-4667/21 md.) *Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.*" hükmünün yer aldığı, Sır saklama başlıklı 36. maddesinin ise; "*Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi gerekse, Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasaktır...*" hükmünde olup, Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarında da; Avukatın meslek sırrı ile bağlı olduğu, avukatlık sırrının tutulmasının süresiz olduğu, meslekten ayrılmanın bu yükümlülüğü kaldırmayacağını düzenlenmiş olduğu,

- Anayasa Mahkemesi'nin 1963/336 Esas, 1967/29 Karar sayılı kararında; "Anayasa'nın 15'inci maddesinin 1. fıkrası hükmü gereğince, özel hayatın gizliliğine dokunulamaz. Bu hüküm, maddenin gerekçesinde de belirtildiği gibi, özel hayatın dokunulmazlığı ilkesi, bir kişinin bedeninin tamamlılığına dokunmama, var olan özgürlüğünü engellememe kuralı yanında, o kişinin maddece ve madde dışı alanda sürüp gitmesi demek olan özel hayat ile aile hayatının dokunulmazlığını anlatır. Kişinin mal durumu da özel hayatındandır. Bunun da gizliliğine dokunulmamak gerekir..." şeklinde gerekçelendirme yapıldığından, tapu sicilinde yer alan bilgilerin "kişisel veri" kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, söz konusu hükmü (1136 sayılı Kanun 2'nci maddeyi) değerlendiren Danıştay 1. Dairesinin 10.04.2002 tarih ve 2002/26 Esas, 2002/52 Karar sayılı istisari görüş yazısında da belirtildiği üzere; Yargı organları da dahil olmak üzere maddede sayılan kurum ve kuruluşların tümü avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmakla ve bu bağlamda kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla avukatların gerek duyduğu bilgi ve belgeleri onun incelenmesine sunmakla yükümlü oldukları.

- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda değişiklik yapan 4667 sayılı Kanunun genel gerekçesinde ve ilgili madde gerekçesinde, avukatlara görevlerini yerine getirmelerine yardımcı olacak (yükümlü) kurum ve kuruluşlara açıklık getirilerek, ayrıca avukatlara bu kurum ve kuruluşlardan bilgi ve belge toplayabilme yetkisinin de verildiğinin belirtildiği, ancak, avukatlara verilen bu yetkinin veya diğer bir ifadeyle kurum ve kuruluşlara verilen bu yükümlülüğün, sınırsız bir yükümlülük olmadığı, söz konusu bu yükümlülüğün genel ve özel birtakım sınırları bulunduğunun unutulmamasının gerektiği,

- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci ve Türk Medeni Kanunu'nun 2'nci ve 3'ncü maddelerinin, avukatlara bilgi ve belge toplayabilme yetkisi veren hükümlerin genel sınırlarını oluşturduğu, özel sınırlarını ise; 5271 sayılı CMK'da düzenlenen "hakim kararıyla sınırlandırma" ya ilişkin hükümler ile 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 54 ve 55'inci maddelerindeki, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5'inci maddesindeki ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20'nci maddesindeki hükümlerle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda ve diğer bazı özel kanunlarda öngörülen benzer düzenlemelerin oluşturduğu, istisari görüşte bahsi geçen

ASLI GİRİŞİM

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

değerlendirmeler kapsamında; Medeni Kanun'un 1020'nci maddesinin 1. fıkrasında tapu sicilinin herkese açık olduğunun belirtildiği, 2. fıkrasında ise işbu genel kuralın sınırlarının gösterilmekte olduğu, tapu sicilinin ana unsurlarından olan/dar manada sicil kavramı kapsamında olan tapu kütüğünün öncelikle ilgisini inanılır kılan kişilere açık olduğu, bu açıklığın ise ilgili tapu kütüğü sayfasının gösterilmesi ile sınırlı olduğunun anlaşıldığı,

- Adalet Bakanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 29.04.2009 tarihli, 10662 sayılı yazısında; 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesiyle avukatlara tanınan "bilgi ve belge toplayabilme" yetkisinin amacının, mahkemeler ve adalet dairelerince başka dairelere yazılan yazıların takip edilmesi, çabuklaştırılması ve avukatların ilgili kuruluşlardan bilgi ve belge toplanması sağlanarak yargılama sürecinin hızlandırılmasına, icra işlemlerinin ikmal edilmesine ve böylelikle de her türlü uyuşmazlığın adalet ve hakkaniyete uygun olarak gerçekleştirilmesine yardımcı olunmasına imkan sağlanması olduğu göz önüne alındığında; avukatların, vekil sıfatıyla takip ettikleri dava veya icra takipleri nedeniyle, icra takibine veya yargılamaya taalluk eden konularda, ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere doğrudan doğruya erişimlerinin ve söz konusu bilgi ve belgeleri doğrudan edinmelerinin mümkün olamayacağı; ancak, elektronik ortamda bilgi talep eden avukatın kimliğinin teyidi hususundaki teknik alt yapının da oluşturulması şartıyla; somut taleplerinin bulunması halinde, yapısal sistemi uygun olan kurum ve kuruluşlardan, kurum ve kuruluşların izin verdiği ölçüde ve somut taleple sınırlı olacak şekilde, e-imza yoluyla bilgi ve belge talep etmelerine yasal herhangi bir engelin bulunmadığının ifade edildiği,

- Bununla birlikte, bahsi geçen her sorgulamanın öncesinde Türkiye Barolar Birliği'nin E-Kabul Beyanında; sorgulama sonucu sunulan bilgi ve belgelerin, Avukatlık Kanununun tanıdığı yetkiler dışında kullanılamayacağı, ayrıca ticari amaçla kullanılmasının yasak olduğu, amacı dışında kullanılması halinde her türlü hukuki, cezai, disiplinler ve mali sorumluluğun, uygunsuz kullanan veya kullandıran avukata ait olacağını belirtilmek suretiyle, Sistemi kullanan avukatın taahhüt altına alınan beyanında da; *"Bu sistemden sadece avukatlık hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla ve kendi iş ve işlemlerime esas olmak üzere ilgili kişinin taşınmazların bilgilerini sorgulayabileceğimi ve Anayasanın 20'nci maddesi ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun şekilde davranacağımı, sistemin kullanımında T.C. Anayasası, uluslararası sözleşmeler ve diğer mevzuatta yer alan, Devlet sınıra, kişisel verilerin korunmasını, özel hayatın ve soruşturmanın gizliliğine, mahkemelerce verilen gizlilik kararlarına, gizli tanıklığa, 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında alınan tedbir kararlarına ilişkin, bu bilgileri başka amaçlar için kullanmayacağımı, hükümleri esas alacağımı bilgilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önleyeceğimi, hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve bilgilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini sağlamaya yönelik gerekli tedbirleri alacağım, belirtilen hususlara aykırı olarak kullanılması halinde 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun disiplin hükümleri ve diğer tazminat hükümlerinin söz konusu olacağı, hukuki, cezai ve idari yaptırımlara muhatap olacağımı kabul, beyan ve taahhüt ederim."* şeklinde olduğu,

- Tapu ve kadastro verilerinin elektronik ortamda paylaşımına ilişkin usul ve esaslar, 07.03.2015 tarihli ve 29288 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Tapu ve Kadastro Verilerinin Paylaşımı Hakkında Yönetmelik ile düzenlendiği Yönetmeliğin 6'nci maddesine göre, TAKPAS'ın işletilmesinde, paylaşılmasında ve kullanılmasında T.C. Anayasası,

ASLI GIBİDİR

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

uluslararası sözleşmeler ve diğer mevzuatta yer alan; Devlet sırrına, kişisel verilerin korunmasına, özel hayatın ve soruşturmanın gizliliğine, mahkemelerce verilen gizlilik kararlarına, gizli tanıklığa, 27.12.2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında alınan tedbir kararlarına ilişkin hükümlerin esas alındığı, Ulusal Hukuk Ağı Projesi (UHAP) üzerinden TAKPAS sistemine erişim yetkisi verilen alt kullanıcılar (avukatlar) da anılan hükümlere uygun hareket etmek mecburiyetinde olduğu,

- "Avukatların T.C. kimlik numarasını haiz olduğu her vatandaşın mal varlıklarına ilişkin verilere erişim sağlayıp sağlamadığı, bu sorgulamaların kanunda yer alan hangi işleme şartına dayanılarak yapıldığı" hususunda ise Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı arasında imzalanan protokol ve veri paylaşımının, söz konusu mevzuat uyarınca, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 5/2. ve 8/2. maddesi kapsamında yapıldığı

hususları ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin detaylı bilgi almak ve sistemi anlamak amacıyla Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcileriyle 18.12.2020 ve 20.01.2021 tarihlerinde olmak üzere iki farklı toplantı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantılarda;

- TAKPAS hakkında genel bir bilgi verilmiş olup hangi kişisel verinin kimlerle paylaşılacağı, log kayıtlarının tutulması gibi teknik tedbirlere ilişkin hususların Tapu ve Kadastro Verilerinin Paylaşımı Hakkında Yönetmelik ile belirlendiği, Tapu Sicil Tüzüğü'nün 14'üncü maddesinin 2'nci fıkrası kapsamında elektronik ortamda verilere erişimle ilgili Veri Paylaşım Alt ve Üst Komisyonu'nun oluşturulduğu, komisyonun uygun görmesi halinde verilerin paylaşımı ile ilgili bir protokol hazırlandığı,

- Kurulun 18.10.2019 tarihli ve 2019/308 sayılı İlke Kararı üzerine belediyeler veya diğer kuruluşların tapu ve kadastro verilerine TAKPAS üzerinden erişemeyeceğine ilişkin Tapu ve Kadastro Üst Kurulu tarafından karar alındığı, bunun üzerine, ilgili kurum ve kuruluşların TAKPAS gibi ham veri vermeyen, sadece sonuç verisi üreten Web Tapu Sistemi üzerinden sorgulama yapılmasının sağlandığı, Web Tapu Sisteminin amacının ilgili kurumlara ihtiyacı olan veriyi standart olarak sunmak olduğu, yeni bir verinin üretilmediği, hangi veriye ihtiyaç duyuluyorsa tekil olarak sorgulanabildiği,

- Söz konusu İlke Kararı neticesinde avukatlar/hukuk büroları ile finans, gayrimenkul danışmanlık, sigorta vb. sektörlerde faaliyet gösteren bazı kişi ve kuruluşlar tarafından muhtelif yollarla elde edilen veriler üzerinden vatandaşların kimlik ve iletişim bilgileri gibi kişisel verilerinin sorgulanmasına imkan tanıyan yazılım/program/uygulamaların veri sorumlularının veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerini düzenleyen 12'nci maddesi hükümlerine aykırılık oluşturduğuna karar verildiği,

- Avukatların davalı ve davacılarına ilişkin tapu ve kadastro verilerini sorgulama ihtiyacına ilişkin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Türkiye Barolar Birliği arasında bir protokol imzalandığı, protokol ile Türkiye Barolar Birliği'nin sorumluluğu üzerine aldığı, sistemin altyapısının ve güvenlik kriterlerinin Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlendiği, tüm yetki ve

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

sorumluluğun Türkiye Barolar Birliği'nde olduğu, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yasal mevzuata dayanarak Türkiye Barolar Birliği ile veri paylaşımı yaptığı, önlemleri almakla Türkiye Barolar Birliği'nin yükümlü olduğu,

- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü açısından TAKPAS üzerinden veri paylaşımı yapılan her kuruma bir token (anahtar) verildiği ve kurumdan IP adresi talep edildiği, verilere erişim izni sağlanırken ise token ve IP adresi üzerinden doğrulama yapıldığı, bununla birlikte Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne, bütün paydaşların ve Web Tapu Sistemini kullanan kişilerin verilere erişim bilgilerini içeren log kayıtlarını 8 yıl tutmakla yükümlü olduğu,

hususları dile getirilmiştir.

Bu çerçevede ihbara konu olayda,

- İlgili kişi; gerçek kişi sıfatını olması haiz olması nedeniyle T.C. kimlik numarası bilinen tüm vatandaşlardır.
- Veri sorumlusu; kişisel verilerin hangi amaçla ve araçla işleneceğini belirleyip veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olduğu için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'dür.
- Kişisel veriler; ilgili kişinin kimliğini belirli kıldığı için veri sorumlusu nezdinde bulunan ve TAKPAS sisteminde yer alan ilgili kişinin mal varlıklarına ilişkin verilerdir.
- Etkilenen kişisel veri türleri; ilgili kişinin mal varlıklarına ilişkin verilerdir.
- Kişisel veri işleme; veri sorumlusu tarafından ilgili kişiye ait mal varlıklarına ilişkin verilerinin, bir protokole istinaden Türkiye Barolar Birliği ile bir sistem üzerinden paylaşılması işlemleridir.

III. İddia ve Beyanların Değerlendirilmesi ile Gerekçe

1. Bilindiği üzere, Kanun'un amacı kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemek olup Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde "ilgili kişi", kişisel verisi işlenen gerçek kişi; "veri sorumlusu" ise kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanmıştır.

2. Kanun'un, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin "Genel İlkeler"i düzenleyen 4'üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında, "Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir." hükmü yer almakta olup bahse konu maddenin (2) numaralı fıkrasında ise kişisel verilerin işlenmesinde uyulması zorunlu olan ilkeler;

ASLI GIBİDİR

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

- a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
- b) Fıili imkansızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.
- c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.
- ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
- d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
- e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması.
- f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

şeklinde sayılmaktadır.

3. Kanun'un "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı 5'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, (2) numaralı fıkrasında ise Kanunlarda açıkça öngörülmesi, fıili imkansızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümleri yer almaktadır.

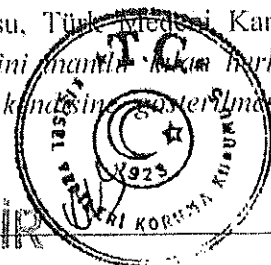
4. Kanun'un "Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler"i düzenleyen 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise veri sorumlusunun, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

5. Bu hükümler doğrultusunda ilgili kişinin ihbarı ile veri sorumlusu Kurum'un savunma yazısı birlikte incelenmiş ve değerlendirilmiştir. İhbar başvurusunda, veri sorumlusu hakkında "kişisel verilerinin işlenmesinin Kanun'da gösterilen hukuka uygunluk sebeplerine veyahut ilgili kişinin açık rızasına dayanmadan işlenmesi"ne ilişkin ihbarda bulunmuş ve bu yönde inceleme yapılmasını talep etmektedir.

İlgili kişinin kişisel verilerinin işlenmesinin Kanun'da yer alan işleme şartlarından birine dayanmadan işlenmesi

6. İlgili kişinin bu hususa ilişkin ihbarı hakkında veri sorumlusu, Tüketicileri Koruma Kanunu'nun 1020'nci maddesinde yer alan "Tapu sicili herkese açıktır. İlgisini menfaatli olarak herkes, tapu kütüğündeki ilgili sayfanın ve belgelerin tapu memuru önünde kendisini göstermesini veya

ASLI GIBİDİR

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

hınların örneklerinin verilmesini isteyebilir. Kimse tapu sicilindeki bir kaydı bilmediğini ileri süremez” hükmü ile Avukatlık Kanunu’nda yer alan “...bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır” hükmüne istinaden Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı ile yapılan protokol kapsamında tapu ve kadastro verilerinin paylaşıldığını ifade etmektedir.

Veri sorumlusu, avukatın meslek sırrı ile bağlı olduğu, avukatlık sırrının tutulmasının süresiz olduğu, meslekten ayrılmanın bu yükümlülüğü kaldırmayacağını düzenlenmiş olduğuna vurgu yaparak bu kişisel verilerin paylaşılmasının hukuka uygun olduğu iddiasında bulunmuştur.

7. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Türkiye Barolar Birliği arasından imzalanan protokolde, protokolün yasal dayanağının Avukatlık Kanunu’nun 2’nci maddesinin üçüncü fıkrası olduğu, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü’nün protokolde yer alan Veri Paylaşım İlkelerinin İhlali ve Hukuki Sorumluluklar bölümlerindeki maddelere ilişkin denetim yapma yetkisi olduğu, sistem üzerinden yapılan sorgulama neticesinde elde edilen bilgilerin ayrı bir veri tabanı oluşturulacak şekilde kendi sistemlerine kaydetmeyeceğine ilişkin bir hükmün bulunduğu, yapılan sorgulama sayılarının kontrol edilerek günlük sorgulama sayılarında anormal derecede artış olması durumunda, gerekli engellemeleri re’sen belirleyerek tek taraflı olarak TAKPAS erişimini kısıtlayabileceği görülmektedir.

8. Avukatlar, <https://takpas.barobirlik.org.tr/> adresi üzerinden sisteme erişim sağlamak için kendi T.C. kimlik numarasını ve UHAP şifresini girmekte, e-kabul beyanını onayladıktan sonra e-imzasıyla kimliğini doğrularak kontör yüklemek suretiyle sorgulama işlemleri yapabilmektedir. Yapılan sorgulamalara ilişkin sistem üzerinden çıktı alınabilmektedir. Sistemden alınan belge üzerinde, sorgulamanın hangi avukat tarafından, hangi gün ve saatte yapıldığı bilgisi ile ilgili kişinin tapu kaydına ilişkin veriler yer almaktadır.

9. TAKPAS üzerinden avukatların T.C. kimlik numaraları ve e-imzaları ile sisteme girmesi, her sorgulamalarının bir anahtar aracılığıyla yapıyor olması ve log kayıtlarının muhafaza ediliyor olması, sistem üzerinden verilere kimin erişim sağladığının ve olası bir veri ihlaline kimin sebep olduğunun bilinmesine imkan sağlamaktadır. Ancak, sistem üzerinden sorgulama yapan avukatın belgenin çıktısını alabiliyor olması, fotoğrafını çekmesi veyahut ekran görüntüsünü almak suretiyle bir dosyaya kaydetmesi, tapu kayıtlarından bir örnek almak anlamına gelmektedir.

Avukatların, TAKPAS üzerinden vatandaşların tapu kayıtlarına ilişkin örnek alabiliyor olmasının, Kanun’un 4’üncü maddesinde yer alan genel ilkelerden “amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesi”ne aykırılık teşkil edeceği ve hukuka aykırı veri işlemeye sebebiyet verebileceği, öte yandan veri ihlallerine de neden olabileceği sonucuna varılmıştır.

Tapu kayıtlarından örnek alınması, Türk Medeni Kanunu’nun 1020’nci maddesinde yer alan “ilgisini inanılır kılmak” ifadesi ile Avukatlık Kanunu’nda bulunan “vekaletname ibrazına bağlıdır” hükmüne aykırılık teşkil etmektedir. TAKPAS protokolüne istinaden kullanılan sistemde, avukatlar tarafından vekaletname ibraz edilmeksizin tapu kayıtlarından örnek alınabildiği tespit edilmiş olup, bu durumun hem Avukatlık Kanunu’na hem de Kanuna aykırılık teşkil edebileceği kanaatine varılmıştır.

ASLI GİBİDİR

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

10. Danıştay I. Dairesinin 10.04.2002 tarih ve 2002/26 Esas, 2002/52 Karar sayılı istişari görüş yazısında da "kurumlara avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelenmesine sunmak yükümlülüğü getirilmiş, incelemeye sunulan belgelerden örnek alınması vekalet ibrazına bağlanmıştır.." ifadesi yer almaktadır. Söz konusu yazıda "avukatın gerek duyduğu bilgi ve belge" ifadesinin anlam ve kapsamının "gerek duymak, keyfi, hiçbir nedene bağlı olmaksızın bir şeyi istemek" iradesi anlamına gelmediğinin ve yasa koyucunun, kurum ve kuruluşların bünyesinde inceleme olanağı tanıdığı belgelerden örnek alınmasını vekaletname ibrazına bağlı tuttuğunun altı çizilmiştir.

11. Bu çerçevede; veri sorumlusunun, ilgili kişinin kişisel verilerinin sistem üzerinden vekaletname olmaksızın sorgulanabilmesine imkan vermesinin hukuka aykırı veri ihlallerine yol açabileceği değerlendirilmektedir. Avukatların vekaletname olmaksızın kişisel verilere erişim sağlayarak belgelerden örnek almalarının suistimallere yol açabileceği ve TAKPAS kapsamında veri güvenliğini sağlamaya yönelik veri sorumlusunun gerekli idari ve teknik tedbirleri almış olsa dahi verilerin sızdırılmasının önüne geçilemeyeceği kanısına varılmıştır.

12. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesinde yer alan "Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır...", hükmü kapsamında; ilgili kişilerin kişisel verilerinin bir protokolle TAKPAS sistemi aracılığıyla avukatların erişimine sunulmasının 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesi çerçevesinde mümkün olduğu, bununla birlikte avukatların söz konusu sistem üzerinden vekaletname ibrazı olmaksızın sorgulama yapabildikleri dikkate alındığında avukatlarca konuya ilişkin illiyet bağı kurulmaksızın sistem üzerinden yapılan sorgulamalardan örnek alınması ihtimalinin bulunduğu, bu durumun gerek 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesine gerek 6698 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan genel ilkelerden "amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesi"ne aykırılık teşkil edeceği ve hukuka aykırı veri işlemeye sebebiyet verebileceği, öte yandan veri ihlallerine de neden olabileceği değerlendirilmekte olup, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı arasında gerçekleştirilen protokole istinaden, avukatların, vatandaşların tapu ve kadastro verilerine erişim sağlamasının, Kanunun 8'inci maddesi kapsamında, kişisel verilerin aktarılması faaliyeti olduğu da göz önüne alındığında, Kanuna uygun şekilde yeniden düzenlenmesinin yerinde olacağı sonucuna varılmıştır.

IV. Kararın Hukukî Dayanağı

6698 sayılı Kanunun 3. 4, 5 ve 12'inci maddeleri.

V. Sonuç

Dışişleri Bakanlığının 15.01.2020 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na intikal eden yazısı ekinde yer alan ██████████ isimli şahsın CİMER üzerinden yaptığı 18.11.2019 tarihli ihbar başvurusunun incelenmesi neticesinde;

ASLI GIBİDİR

Karar Tarihi :04/05/2021
Karar No :2021/454

1- İlgili kişilerin kişisel verilerinin bir protokolle TAKPAS sistemi aracılığıyla avukatların erişimine sunulmasının 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesi çerçevesinde mümkün olduğu, bununla birlikte avukatların söz konusu sistem üzerinden vekaletname ibrazı olmaksızın sorgulama yapabildikleri dikkate alındığında avukatlarca konuya ilişkin illiyet bağı kurulmaksızın sistem üzerinden yapılan sorgulamalardan örnek alınması ihtimalinin bulunduğu, bu durumun gerek 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesine gerek 6698 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan genel ilkelerden "amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesi"ne aykırılık teşkil edeceği ve hukuka aykırı veri işlemeye sebebiyet verebileceği, öte yandan veri ihlallerine de neden olabileceği değerlendirilmekte olup, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı arasında gerçekleştirilen protokole istinaden, avukatların, vatandaşların tapu ve kadastro verilerine erişim sağlamasının, Kanuna uygun şekilde 3 ay içinde yeniden düzenlenerek sonucundan Kurula bilgi verilmesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,

2- Söz konusu Kararın bir örneğinin Dışişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığına da iletilmesine

██████████ karar verilmiştir.

